

Actieplan Onderwijs En Diversiteit

Lees voor

In 2017 startte de stad een intensieve dialoog tussen onderwijspartners en referentiegroep, 'voorbeeldmensen' uit de Marokkaanse deelgemeenschap. Het gaat om veelvuldige gesprekken MET elkaar, niet over elkaar. Inzet is de grote ongekwalificeerde uitstroom in Mechelen beperken.

Dat leidt tot een actieplan met negen doelstellingen;

- 1: Een diversiteitsvriendelijke schoolpraktijk en curriculum
 - 2: Aandacht voor Nederlandse taalontwikkeling
 - 3: Plaats voor anderstaligheid en meertaligheid
 - 4: Werken aan ouderbetrokkenheid en -participatie
 - 5: Evenwichtig inschrijvingsbeleid/sociale mix in de scholen
 - 6: Diversiteit in leerkrachtenteams en schoolbesturen
 - 7: CLB als actieve partner
 - 8: Culturele en religieuze identiteit heeft een plaats in het onderwijs
 - 9: Hogere gekwalificeerde uitstroom uit secundair en hoger onderwijs
-

1: Een diversiteitsvriendelijke schoolpraktijk en curriculum

Actie: Diversiteitsscan

Uitvoerders: Steunpunt Diversiteit en Leren (UGent) & Schoolmakers vzw & schoolteams (basis- en secundair onderwijs)

De diversiteitsscan die werd ontwikkeld door Steunpunt Diversiteit en Leren van UGent (DISCO – Diversiteitsscreening Onderwijs) brengt leerkrachten hun houding, taakopvatting en competentiegevoel inzake omgaan met diversiteit in het onderwijs in kaart.

Het instrument bestaat uit 6 deelinstrumenten die elk een specifiek aspect belichten dat van belang is om met diversiteit in het onderwijs om te gaan:

- Diversiteit waarnemen in de klas, op school en daarbuiten.
- Diversiteit positief benaderen.
- Kinderen en jongeren begeleiden tot kwaliteitsvolle interacties met elkaar en met anderen.
- Diversiteit integreren in het totale onderwijsproces van kinderen en jongeren.
- Goed omgaan met diversiteit van ouders, collega's en externe partners.
- Visie op diversiteit in het onderwijs.

Januari – maart 2018: Mechelse basis- en secundairescholen kunnen zich kandidaat stellen om deel te nemen aan het valideringsonderzoek van DISCO.

Tweede helft april 2018: Steunpunt Diversiteit en Leren (UGent) start met afname van DISCO in schoolteams van de Mechelse basis- en secundaire scholen. Het invullen van DISCO duurt ongeveer 15 min per persoon.

September-oktober 2018: op basis van de ingevulde diversiteitsscreening ontvangt elke school gratis een feedbackrapport van Steunpunt Diversiteit en Leren (UGent). Dit feedbackrapport geeft scholen inzicht in sterke punten en werkpunten betreffende omgaan met diversiteit.

November-december 2018: Aansluitend bij het feedbackrapport volgt een adviesessie o.l.v. Schoolmakers vzw (de vormingspartner van Steunpunt Diversiteit & Leren). Tijdens deze adviesessie van 2 à 2,5 uur zal Schoolmakers vzw samen met de school:

- de resultaten van het feedbackrapport analyseren en beoordelen
- ideeën voor acties genereren om de school te versterken in hun (omgaan met) diversiteit

Meer info: screening.steunpuntdiversiteitleren.be
top

2: Aandacht voor Nederlandse taalontwikkeling

Actie: Taalvaardigheids-onderwijs

Uitvoerders: Pedagogische begeleidings-diensten & schoolteams basisonderwijs

Taalvaardigheidsonderwijs staat voor alle inspanningen die een schoolteam doorheen haar onderwijscurriculum neemt om de taalvaardigheid van haar leerlingen te verhogen.

Met het oog op het versterken van het taalvaardigheidsonderwijs in het basisonderwijs, heeft de Stad Mechelen tijdens de schooljaren 2015-2016 en 2016-2017 een intensief taalbeleidstraject gefinancierd voor 8 Mechelse basisscholen, ondersteund door Centrum voor Taal en Onderwijs (KULeuven).

Op vraag van de stad Mechelen zal de pedagogische begeleidingsdienst van Katholiek Onderwijs Vlaanderen intervismomenten organiseren voor de 8 basisscholen die hebben deelgenomen aan het intensief taalbeleidstraject.

top

3: Plaats voor anderstaligheid en meertaligheid

Actie: O Mundo + dag van de Thuistaal

Uitvoerders: Bibliotheek & schoolteams basisonderwijs & Agentschap Integratie en Inburgering

O Mundo – een kleine Wereldbibliotheek is een project van “Iedereen Leest” dat de mooiste prentenboeken uit de hele wereld wil binnen brengen in multiculturele klassen.

Kinderen uit veel verschillende culturen komen in Vlaamse kleuter- en lagere schoolklassen terecht. Bij aankomst in ons land worden zij ondergedompeld in onze taal en gewoontes, in onze cultuur en (in het beste geval ook) onze boeken. Met dit project wil Iedereen Leest deze kinderen de kans geven om iets over zichzelf en hun eigen achtergrond te vertellen in hun klas. Door de culturele bagage te belichten die zij meebrengen uit hun leefwereld willen wij hen welkom heten, waardering uitdrukken voor de rijkdom van hun cultuur en hun zelfbeeld positief stimuleren. En tegelijk hopen we natuurlijk het blikveld te verruimen van alle kinderen door de ontdekking van cultuuruitingen uit andere landen.

Meer info: <http://omundo.be/wat%20is>

Jaarlijks lanceert de stad Mechelen een digitale sensibiliseringscampagne (de dag van de thuistaal) voor de basisscholen in Mechelen. Uitgangspunt van de campagne: een rijke thuistaal is de ideale voedingsbodem voor de verwerving van een tweede taal (in dit geval het Nederlands). Met de dag van de thuistaal wil de Stad Mechelen het aanbod van de jeugdbibliotheek in de kijker zetten waarop basisscholen beroep kunnen doen om de thuistaal van leerlingen te verrijken (inclusief de OMundo collectie waarover de bibliotheek beschikt).

top

4: Werken aan ouderbetrokkenheid en -participatie

Actie: SOS ouderbetrokkenheid (ZALM-project)

Uitvoerders: ZALM (Zichtbaar anders leren Mechelen) & schoolteams secundair onderwijs

Begeleidingstrajecten voor leerkrachten gericht op visie, gedragenhoud door de scholen en opstellen van een actieplan: de bedoeling van dit leertraject voor leerkrachten (van het secundair onderwijs) is bruggen te bouwen met moeilijk bereikbare ouders en tot een partnerschap met ouders te komen.

- Doelgroep: leerkrachtenteams van eerste jaar/eerste graad secundair onderwijs.

Actie: Schooltraject ouderbetrokkenheid

Uitvoerders: Samenlevingsopbouw Antwerpen provincie vzw & schoolteams basisonderwijs

Schooltijd is een intensieve begeleidingsmodule voor leerkrachten (basisonderwijs) gericht op visie, actieplan en tools voor concrete acties. Om basisscholen te begeleiden naar een sterkere ouder-school samenwerking kan Samenlevingsopbouw provincie Antwerpen 'procesbegeleiding op de werkvloer' bieden in basisscholen. Samenlevingsopbouw brengt het ouderperspectief in scholen binnen en werkt via concrete verwezenlijkingen met scholen aan een beleid inzake ouderbetrokkenheid. Het gaat om een 'op maat'-verhaal: Samenlevingsopbouw voorziet per school een proces van één schooljaar waarin ze samen met hen intensief stil staan bij en werken aan de ouder-school-samenwerking. Het schooljaar daarop zorgt Samenlevingsopbouw voor opvolging en (indien nodig) coaching. Dat kan op niveau van een individuele school, maar even goed in groep via intervisie.

- Doelgroep: Aanbod voor basisonderwijs

[top](#)

5: Evenwichtig inschrijvingsbeleid/sociale mix in de scholen

Actie: School-in-Kaart

Uitvoerders: Samenlevingsopbouw Antwerpen provincie vzw & schoolteams basisscholen (Mechelen Centrum)

"School-in-kaart" (School in zicht omgekeerd) wil bijdragen aan het creëren van een (betere) sociale mix in Mechelse basisscholen door maatschappelijk kwetsbare ouders te sensibiliseren hun kind tijdig in te schrijven in een basisschool en hen te ondersteunen bij het maken van een bewuste schoolkeuze.

- Doelgroep: maatschappelijk kwetsbare ouders met kinderen geboren in 2016 (eerstgeborenen) en woonachting in Mechelen Centrum.

Doelen:

Kennismaking met de verschillende basisscholen in Centrum Mechelen op basis van "Schoolkaart", een methodiek om met ouders diepgaand in gesprek te gaan over scholen uit hun buurt. Inzetten op tijdige én bewuste schoolkeuze. Warme overdracht naar basisscholen (Samenlevingsopbouw als brugfiguur).

Methodiek:

Samenlevingsopbouw voert huisbezoeken in de periode voor inschrijving. Waar nodig ondersteunt Samenlevingsopbouw ouders bij schoolbezoeken/inschrijving en zorgt ze voor aan warme overgang na instap in het kleuteronderwijs.

Actie: Bandbreedte inschrijvingen

Uitvoerders: LOP, Stad, referentiegroep, organisaties voor kansen-groepen

- Aankaarten evenwichtige bandbreedte in het LOP
- Betrekken van allochtone ouders en kwetsbare groepen in de besluitvorming binnen het LOP

De afspraken over de inschrijvingen voor zowel het basis- als het secundair onderwijs worden binnen de structuur van het LOP regio Mechelen besproken. Het stadsbestuur van Mechelen heeft (in een brief d.d. 29/09/2017) het dagelijks bestuur van LOP basisonderwijs geadviseerd om voor de inschrijvingen 2018-2019 te streven naar een bandbreedte indicator/niet-indicatorleerlingen van 60%<>40% en vanaf 2020 naar een bandbreedte indicator/niet-indicatorleerlingen van 50-50%.

Voor de inschrijvingen basisonderwijs 2018 - 2019 besliste het LOP basisonderwijs het volgende:

- Mechelen Intra Muros
IND min. 35% N-IND max. 65%
Dit was voorheen 30% - 70%
- Mechelen Extra Muros
IND min. 30% N-IND max. 70%
- Andere (deel)gemeenten
IND min. 20% N-IND max. 80%

Voor de inschrijvingen secundair onderwijs besliste het LOP secundair onderwijs het volgende: Alle scholen die 1A aanbieden, streven voor deze administratieve groep naar het LOP gemiddelde voor 1A dat voor de regio is vastgelegd (28,1% per 1/02/2016):

- Haacht: 28% plaatsen IND
- Keerbergen: 28% plaatsen IND
- Mechelen: 35% plaatsen IND
- Sint-Katelijne-Waver: 28% plaatsen IND

Het stadsbestuur van Mechelen heeft (in een brief d.d. 29/09/2017) aan de voorzitters van het LOP basisonderwijs en het LOP secundair gevraagd om met alle LOP-partners de vertegenwoordiging vanuit erkende allochtone verenigingen in de LOP's te optimaliseren.

[top](#)

6: Diversiteit in leerkrachtenteams en schoolbesturen

Actie: Leerkrachten en bestuursleden aantrekken met een diverse achtergrond

Uitvoerders: Schoolteams, organisaties voor kansen-groepen, Thomas More

Meer leerkrachten en bestuursleden aantrekken met een diverse achtergrond. Intensieve zoektocht naar leerkrachten met diverse achtergrond via bestaande organisaties voor kansengroepen en via het hoger onderwijs.

[top](#)

7: CLB als actieve partner

Actie: CLB actief betrekken

Uitvoerders: CLB's, welzijns-en organisaties voor kansen-groepen

Het CLB op maat van de school actief betrekken bij de uitwerking en verdere uitrol van de concrete acties. De CLB's hebben hun decreetale opdrachten, maar de onderwijspartners erkennen ook dat de CLB's niet de mankracht hebben om alle kwetsbare ouders/leerlingen intensief te ondersteunen in het kader van o.a. inschrijvingen, ouderbetrokkenheid, studie-oriëntering,...

Complementair aan de opdracht van de CLB's heeft het stadsbestuur van Mechelen daarom beslist om een addendum toe te voegen aan de overeenkomsten (cfr. diversiteitsclausule) die stad/ocmw heeft afgesloten met verschillende lokale welzijnsorganisaties of organisaties voor kansengroepen waarin - op maat - een expliciete opdracht wordt geformuleerd in functie van het ondersteunen van maatschappelijk kwetsbare ouders/leerlingen bij inschrijvingen in een school, studie-oriëntering, ouderbetrokkenheid...

[top](#)

8: Culturele en religieuze identiteit heeft een plaats in het onderwijs

Actie: Schooldialogen

Uitvoerders: Stad Mechelen in samenwerking met CIRRA en CEAPIRE

De (levenbeschouwelijke) diversiteit stelt ook het Mechels onderwijs voor de nodige uitdagingen. In de scholen komen immers verschillende culturen, visies en opinies samen. De toenemende diversiteit heeft ook als gevolg dat leerlingen en leerkrachten soms verschillende culturele- en levensbeschouwelijke referentiekaders hanteren. Sommige (levensbeschouwelijke) thema's kunnen vervreemding oproepen, voor spanning zorgen, polarisering in de hand helpen, dilemma's creëren. Ze zorgen er ook

voor dat leerlingen zich niet altijd thuis voelen. Net dat gevoel van sociaal verbonden zijn of tot de (school)gemeenschap behoren (belonging) is cruciaal.

Een constructieve dialoog, die start vanuit een wederzijds begrip, is een krachtig wapen om negatieve beeldvorming en polarisering tegen te gaan.

De stad Mechelen wil scholen ondersteunen in het omgaan met levensbeschouwelijke diversiteit. Daartoe wordt een getrappt traject gelopen:

- Een inspiratieavond over dit thema, toegankelijk voor alle onderwijspartners.
- Een verdiepende netoverschrijdende focusgroep die meermaals bijeen komt om casussen te bespreken, o.l.v. een moderator en bijgestaan door experts Khalid Benhaddou en Emilie Le Roi.
- Een schooltraject waarin een scholenwerker en experts voor ondersteuning zorgen.

[top](#)

9: Hogere gekwalificeerde uitstroom uit secundair en hoger onderwijs

Actie: Buddy project

Uitvoerders: Stad Mechelen, scholen (basis- en secundair onderwijs), Thomas More, J@M vzw, CVO TSM, CVO Crescendo en CVO Vijfhoek

Via het buddyproject wil de stad Mechelen inzetten op het bevorderen van slaagkansen in het onderwijs. We leggen de nadruk op enerzijds inhoudelijke begeleiding bij huiswerk en anderzijds op het inspireren en motiveren van leerlingen. Een buddy moedigt het leerproces van kinderen en jongeren aan als een supporter aan de zijlijn. We leggen een expliciete focus op zelfvertrouwen, welbevinden, schoolmotivatie en wanneer er vraag naar is, kan er soms ook gewerkt worden aan faalangst en moeilijk gedrag. Het gaat er om leerlingen een duwtje in de rug te geven om te voorkomen dat ze een achterstand oplopen op school. De focus is dus het algemeen welzijn van het kind en niet de leerachterstand van het kind. Huiswerk wordt hierbij aanzien als middel en niet als doel.

Actie: Infoavond verder studeren

Uitvoerders: Thomas More, associatie KULeuven, stad, doelgroep-organisaties, CLB's, Secundaire scholen

Jongeren en hun ouders sensibiliseren via laagdrempelige infodagen/-avonden om zo vroeg mogelijk te beginnen met het studiekeuzeprocess. Focus op maatschappelijke kwetsbare jongeren/gezinnen. Er wordt ingezoomd op de studiekeuze en structuur hoger onderwijs, de manier van leskrijgen in het hoger onderwijs en de rol van ouders.

Scholen nemen initiatieven om streefcijfers rond hogere gekwalificeerde uitstroom te bepalen en te behalen

- Streefcijfers voor een hogere gekwalificeerde uitstroom uit het hoger secundair onderwijs.
- Streefcijfers voor een hogere instroom en een hogere gekwalificeerde uitstroom uit het hoger onderwijs.

[top](#)

Stadsbestuur Mechelen

Huis van de Mechelaar
Reuzenstraat 1, 2800 Mechelen
T 0800 20 800, onthaal@mechelen.be

Correspondentieadres
Grote Markt 21, 2800 Mechelen
stadsbestuur@mechelen.be